

ДО ВРЕМЕННАТА КОМИСИЯ ЗА
ИЗРАБОТВАНЕТО НА ПРОЕКТ ЗА
ИЗБОРЕН КОДЕКС

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № ПГ-4197-Н-4
ПОЛУЧЕНО НА 10.01.2014 г.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Проект за Изборен кодекс № 354-01-96/12.12.2013г., внесен от н.п. Мая Манолова и група народни представители

от Николай Данчев Димитров, с адрес: с. Мусачево, община Елин Пелин, ул. Рила № 3, с ел. поща: nico.dimitrov@gmail.com

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Проекта за Изборен кодекс бе изготвен в следствие на няколко кръгли маси, проведени по инициатива на г-жа Манолова и председателстваната от нея комисия. В две от тези събрания взех участие и аз, в следствие на което искам да Ви представя становището си по отношение на финалния проект за Изборен кодекс.

Проекта за Изборен кодекс въвежда нови моменти както по отношение на организационно-техническите дейности в изборния процес, така и по отношение на образуването на изборните секции, правомощията на кметове на община и кметство както и изключително важния съдебен контрол на общо основание върху актовете на Централната изборителна комисия - ЦИК (чл. 58, ал.1-4 от Проекта), Районната изборителна комисия - РИК (чл.73, ал.1 и 2 във вр. с чл. 58 от Проекта), Общинската изборителна комисия - ОИК (чл. 88, ал.1-2 във вр. с чл. 58 от Проекта).

Особен акцент е поставен върху изборителните секции извън страната и върху прозрачността в работата на съответните комисии чрез незабавно публикуване на решенията и излъчването на заседанията в реално време в интернет.

Считам всички тези законодателни проекторешения за адекватни към изискванията на обществото за повече прозрачности и яснота по отношение на изборния процес.

Това което прави впечатление е използването на термина „електронен път“ на няколко пъти в Проекта (чл.17, ал.1, чл.33, ал.3, чл. 54, ал.2, изр. 1, чл.109) и термина „електронен вид“ (чл.31, ал.2, чл.133, ал.3, т.5, чл.135, ал.1, чл.140, ал.2, т.6, чл.142, ал.1, чл.213, ал.2, т.13, чл.257, ал.2, изр.2, чл.259, ал.1, чл.320, ал.2, изр.2, чл.322, ал.1, чл.367, ал.2, изр.3, чл.369, ал.1, чл.416, ал.2, изр.4, чл.418, ал.1, §10, ал.4 ПЗР). Неяснотата се състои в липсата на легална дефиниция на тези две понятия. Считам че те следва да бъдат дефинирани, тъй като те засягат основни права на гражданите и правомощия на органите в изборния процес. Част от тях (например разпоредбата на чл.

17, ал.1 от Проекта) засяга т.нар. „активна регистрация“, както и възможността за обжалване на актовете на органите по предходното изречение .

Въпросът се състои в това дали за подаването на съответния документ по електронен път е необходим електронен подпис или не.

1. Ако приемем първото становище ще е необходимо да приложим разпоредбите на Закона за електронния подпис и електронния документ (обн. ДВ. бр. Обн. ДВ. бр.34 от 6 Април 2001г., изм. ДВ. бр.112 от 29 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.38 от 11 Май 2007г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г.) и по-специално разпоредбите на чл.2, ал.1 във вр. с чл.3, ал.1 от закона и ще се окаже, че правоимащите лица и органи ще трябва да се снабдят с електронни подписи за да могат да направят валидни изявления, които да ги индивидуализират. Това, колкото и удобно да е, ще доведе до допълнителни разходи за снабдяване с въпросните подписи както за правоимащите, така и за изборната администрация.
2. Ако приемем второто становище, ще е необходимо да се въведат реквизити за да се индивидуализират лицата. Това ще означава че например за подаване на изявление за тлабуване ще може да се подава от електронен адрес до съответната комисия със определени в закона реквизити – ЕГН, номер на документа за самоличност, три имена и т.н.

При всички положения считам че следва да се добави нова точка в §1 от ПЗР на Проекта, чието съдържание да даде дефиниция на понятията, посочени по-горе. Една примерна редакция на такава разпоредба би могла да изглежда по следния начин:

„Електронен път“ е възможността за изпращане на електронно съобщение по смисъла на чл.1, ал.2 от Закона за електронните съобщения (Обн. ДВ. бр.41 от 22 Май 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.17 от 6 Март 2009г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.37 от 19 Май 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.45 от 16 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.89 от 10 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.17 от 2 Март 2010г., изм. ДВ. бр.27 от 9 Април 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 10 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2012г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013г., доп. ДВ. бр.28 от 19 Март 2013г., изм. ДВ. бр.52 от 14 Юни 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.) чрез използването на електронен пощенски адрес; електронен пощенски клиент или чрез подаване на електронен документ по смисъла на Закона за електронния подпис и електронния документ (обн. ДВ. бр. Обн. ДВ. бр.34 от 6 Април 2001г., изм. ДВ. бр.112 от 29 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.38 от 11 Май

2007г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г). Използването на електронен подпис се прилага от изборителните комисии, кметовете и Централната изборителна комисия само в предвидените в този кодекс случаи.“

Така формулирана тази дефиниция ще даде възможност за избягване на недоразуменията, които биха могли да настъпят с оглед на липсата на такъв текст. Отделно от това, това ще даде възможност на лицата да подават документи без да е необходимо да правят допълнителни разходи за електронни подписи, при условията и реда, определени на съответните систематични места в кодекса.

Изключвайки това проекта за Изборен кодекс отговаря на изискванията на обществото, дава възможности за граждански контрол и съдебен такъв върху изборната администрация и ще осигури възможност за това, ние, гражданите да упражним нашето изборително право, при условията на всеобщо, равно, тайно и пряко гласоподаване, както дава възможност за прекратяване на порочните практики за купуване на гласове и по-лесно протичане на изборния процес.

С уважение:

Николай Д. Димитров

